

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814211001
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8814211001.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcu: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpeného spoločnosťou Roman Kvasnica a partneri, s.r.o., Žilinská cesta 130, 921 01 Piešťany, IČO: 36 866 598 proti žalovaným: 1) T. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, XXX XX E. D., 3) E. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, XXX XX E. D., zastúpenému advokátom JUDr. Miroslavom Gogom, so sídlom Štúrova 129, 093 01 Vranov nad Topľou, o zaplatenie príslušenstva, o odvolaní žalobcu ako aj žalovaného v 3. rade proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3C/48/2015-297 zo dňa 08.11.2019 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby.

Mení rozsudok v časti výroku o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 3. rade tak, že priznáva žalovanému v 3. rade voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 86 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Priznáva žalovanému v 3. rade voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„I. Súd žalobu žalobcu zamietá.

II. Žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 6 %, ktorý sú povinní zaplatiť žalovaní 1, 3 a o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovaným 1) 2) 3) uloženia povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 6.829,59 eura s 15,50% ročným úrokom zo sumy 5.732,11 eura od 23.11.2013 do zaplatenia, s 8 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 5.732,11 eura od 23.11.2013 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku z toho dôvodu, že na základe zmluvy o splátkovom úvere číslo XXXXXXXXXX zo dňa 12.02.2010 poskytol žalobca žalovanému v 1. rade H. R., nar. XX.XX.XXXX, zomrelému XX.XX.XXXX úver vo výške 7.500,- eur s dohodnutou pevnou ročnou úrokovou sadzbou vo výške 15,50 %. Podpísaním zmluvy o úvere sa žalovaná v 1. rade a nebohý H. R. v zmysle článku I. bod 1 zmluvy o úvere zaviazali spoločne a nerozdielne poskytnutý úver splatiť, platiť úroky a poplatky to všetko v pravidelných mesačných splátkach, ktoré od 28.02.2010 boli vo výške 63,34 eura a od 20.03.2010 boli vo výške 164,109 eura, pričom konečná splatnosť úveru bola dohodnutá ku dňu 20.01.2016. Dňa XX.XX.XXXX zomrel H. R. a z osvedčenia o dedičstve zo

dňa 11.05.2011, sp.zn. 5D/240/2010, ktoré nadobudlo účinky právoplatného uznesenia dňa 27.05.2011, sú žalovaní v 2. a v 3. rade právnymi nástupcami po zomrelom H. R.. Nakoľko žalovaná v 1. rade a nebohý H. R. porušili povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere, žalobca pristúpil v zmysle bodu 7.6.1. všeobecných obchodných podmienok k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti poskytnutého úveru a to ku dňu 19.11.2013.

Súd prvej inštancie konštatoval, že o žalobe pôvodne rozhodol rozsudkom zo dňa 02.03.2018 v spojení s opravným uznesením tak, že „Súd konanie pokiaľ sa týka žaloby žalobcu proti žalovanému 2/ H. R. zastavuje. Súd žalobu žalobcu proti žalovaným 1/ T. R. a žalovanému 3/ E. R. zamietá. Žalovaným 1/, 2/, 3/ sa priznávajú trovy konania v celom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku. Proti rozsudku podal odvolanie právny zástupca žalobcu s tým, že podané odvolanie nesmeruje proti výroku o zastavení konania voči žalovanému v 2. rade (výrok I.) a v časti výroku II., ktorou súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti zaplatenia 15,5 % ročného úroku od 23.11.2013. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 11.10.2018 zrušil vyššie uvedený rozsudok Okresného súdu vo Vranove nad Topľou v spojení s opravným uznesením v časti zamietavého výroku a zároveň pripustil späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie 1.700,- eur a v tej časti konanie zastavil. Dňa 01.08.2019 súd uznesením, č.k. 3C/48/2015-286, pripustil zmenu žaloby ako žiadal žalobca v písomnom podaní, a to tak, že „Žalovaní v 1. a 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi: 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 5.732,11 € od 21.03.2014 do 26.02.2016, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 5.662,11 € od 27.02.2016 do 29.02.2016, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 5.492,11 € od 01.03.2016 do 25.04.2016, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 5.322,11 € od 26.04.2016 do 24.05.2016, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 5.152,11 € od 25.05.2016 do 21.07.2016, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 4.982,11 € od 22.07.2016 do 24.08.2016, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 4.812,11 € od 25.08.2016 do 21.09.2016, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 4.642,11 € od 22.09.2016 do 20.10.2016, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 4.472,11 € od 21.10.2016 do 23.11.2016, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 4.302,11 € od 24.11.2016 do 20.12.2016, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 4.132,11 € od 21.12.2016 do 23.01.2017, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 3.962,11 € od 24.01.2017 do 17.02.2017, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 3.792,11 € od 18.02.2017 do 17.03.2017, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 3.612,11 € od 18.03.2017 do 18.04.2017, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 3.452,11 € od 19.04.2017 do 23.05.2017, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 3.282,11 € od 24.05.2017 do 18.06.2017, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 3.112,11 € od 19.06.2017 do 18.07.2017, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2.942,11 € od 19.07.2017 do 16.08.2017, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2.772,11 € od 17.08.2017 do 18.09.2017, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2.602,11 € od 19.09.2017 do 17.10.2017, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2.432,11 € od 18.10.2017 do 21.11.2017, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2.262,11 € od 22.11.2017 do 19.12.2017, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2.092,11 € od 20.12.2017 do 16.01.2018, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1.922,11 € od 17.01.2018 do 16.02.2018, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1.752,11 € od 17.02.2018 do 15.03.2018, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1.582,11 € od 16.03.2018 do 18.04.2018, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1.412,11 € od 19.04.2018 do 17.05.2018, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1.242,11 € od 18.05.2018 do 13.06.2018, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1.072,11 € od 14.06.2018 do 17.07.2018, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 902,11 € od 18.07.2018 do 15.08.2018, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 702,11 € od 16.08.2018 do 14.09.2018, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 502,11 € od 15.09.2018 do 12.10.2018, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 302,11 € od 13.10.2018 do 09.11.2018, 8 % ročný úrok z omeškania zo sumy 102,11 € od 10.11.2018 do 12.12.2018, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalobca so žalovanou v 1. rade a pôvodne žalovaným v 2. rade uzavreli dňa 12.02.2010 Zmluvu o Splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej je poskytnutie Splátkového úveru bankou dlžníkovi ako privátnemu klientovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto úverovej zmluve. Dlžník je povinný za podmienok dohodnutých v zmluve poskytnutý úver splatiť, platiť úroky a plniť ďalšie podmienky dohodnuté v Zmluve. Úver bol poskytnutý vo výške 7.500,- eur ako spotrebný úver na Čokol'vek. Úroková sadzba bola dohodnutá ako fixná do splatnosti vo výške 15,50 % ročne. Spracovateľský poplatok vo výške 189,17 eura bol uhradený pri uzatvorení úverovej zmluvy v hotovosti. Poplatok za správu úveru bol určený vo výške 1,99 eura mesačne odo dňa uzatvorenia úverovej zmluvy. Výška a splatnosť splátky bola dohodnutá od prvého čerpania úveru do 28.02.2010 vo výške 63,34 eura mesačne k poslednému dňu kalendárneho mesiaca a od 20.03.2010 vo výške 164,19 eura mesačne k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. Počet splátok bol určený na 71 od 20.03.2010, konečná splatnosť úveru dňa 20.01.2016. RPMN bola vo výške 18,66 %, priemerná RPMN vo výške 14,74 %. Celkové náklady spojené s úverom vo výške 4.408,92 eura.

Podľa právoplatného osvedčenia o dedičstve vydaného v konaní pred Okresným súdom vo Vranove nad Topľou sp. zn. 5D/240/2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.05.2011, po poručiteľovi H. R., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, nadobudli dedičstvo ako dedičia zo zákona, vdova T. R., nar. XX.XX.XXXX - žalovaná 1), H. R., nar. XX.XX.XXXX - žalovaný 2), E. R., nar. XX.XX.XXXX - žalovaný 3) a ďalej C. M., rod. R. a N. Q.. rod. R. s tým, že, ako to vyplýva z tohto osvedčenia o dedičstve, čistá hodnota dedičstva predstavuje sumu 6.106,47 eura.

Pred podaním žaloby na súd žalobca uzavrel s C. M., jednou z dedičov po poručiteľovi H. R., dohodu o uznaní záväzku zo zmluvy aj o zaplatení v splátkach, pričom zistil, že C. M. bola osobou, ktorá v zastúpení za zomretého H. R. podpísala aj zmluvu, ktorá bola uzatvorená medzi dlžníkmi a žalobcom. Posudzujúc náležitosti zmluvy, na základe ktorej bol poskytnutý úver z hľadiska súladu so zákonom, nakoľko sa jednalo o spotrebiteľský záväzkový vzťah, dospel súd prvej inštancie k záveru, že zmluva, ktorá bola uzatvorená neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a to náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. i), j) a k). Preto je úver potrebné považovať za úver bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko istina úveru bola 7.500,- eur a na úhradu záväzku zo zmluvy bola uhradená suma 10.831,03 eura z čoho 3.851,03 eura pred podaním žaloby a 6.980,- eur po podaní žaloby, uzavrel, že žalovaní preplatili žalobcom poskytnutý úver, preto žalobu zamietol.

Pri právnom posúdení odkázal na ustanovenia Obchodného zákonníka - § 261 ods. 3, § 497, na ustanovenia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - § 3 ods. 3, § 8 ods. 3, 4, na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1-3, 5, § 54 ods. 1, 2, na ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - § 2 písm. a), b), c), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 251, § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Uviedol, že z uplatnenej sumy 6.829,59 eura bolo žalobcovi priznaných 0 eur, keďže súd žalobu žalobcu zamietol. Avšak žaloba bola zamietnutá z dôvodu, že úver možno považovať za bezúročný a bez poplatkov a žalovaní majú zaplatiť žalobcovi len zostatok neuhradenej istiny. Ak by žalovaní nevykonali úhrady po podaní žaloby vo výške 6.980,- eur, nárok žalobcu by predstavoval sumu 3.648,97 eura (7.500,- eur ako výška poskytnutého úveru - úhrady žalovaných vykonané do podania žaloby vo výške 3.851,03 eura). Keďže žalovaní uhradili počas konania nesplatenú časť istiny úveru, výška nesplatennej istiny, ktorú dlžili žalobcovi a uhradili ju, predstavuje žalobcov úspech. Žalobca bol teda úspešný v časti 3.648,97 eura, čo predstavuje 53 % úspešnosť zo žalobného návrhu. Žalovaní boli úspešní v časti 47 %. Po odpočítaní úspechu žalobcu od úspechu žalovaných, vzniká na strane žalobcu nárok na náhradu trov konania v pomere 6 %.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ako aj žalovaný v 3. rade. Žalobca podal odvolanie voči obojmu výrokom rozsudku, žalovaný v 3. rade voči výroku o nároku na náhradu trov konania, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v 3. rade v rozsahu 6 %.

3. Žalobca odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) a f) Civilného sporového poriadku, majúc za to, že súd prvej inštancie nesprávne dospel ku skutkovému zisteniu a právnomu posúdeniu pokiaľ mal za to, že úver bol poskytnutý ako bezúročný a bez poplatkov. Čo sa týka priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov, uviedol, že v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-42/15 z 09.11.2016 článok 23 Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úroku a poplatkov pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Poukázal na článok 10 ods. 2 Smernice 2008/48/ES, z ktorého je zrejmé, že medzi podstatnými náležitosťami zmluvy sa vôbec neuvádza údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov ako ani údaj o celkových nákladoch spojených s úverom. Zároveň je podľa žalobcu zrejmé, že priemerná hodnota RPMN uvádzaná v zmluvách o spotrebiteľských úveroch predstavuje iba štatistický údaj, ktorý žiadnym spôsobom nemá vplyv na záväzok z konkrétnej zmluvy. Z uvedeného tak vyplýva, že aj nesprávny údaj o priemernej hodnote RPMN nemôže žiadnym spôsobom kamuflovať reálny rozsah záväzku dlžníka-spotrebiteľa. Poukázal na to, že orgány verejnej moci, predovšetkým súdy, sú povinné rozhodovať v súlade s právom Európskej únie, tzv. eurkonformným výkladom postupovať. Poukázal tiež na to, že zákonom č. 279/2017 došlo k zmene v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v tom zmysle, že zo zákona bola odstránená povinnosť uvádzať priemernú hodnotu RPMN v zmluvách o spotrebiteľskom úvere, pričom v dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnutné so zreteľom na závery vyjadrené v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie. Žalobca uviedol, že ak súd

vo vzťahu k údaju o ročnej percentuálnej miere nákladov uviedol, že táto bola tiež uvedená nesprávne a nezodpovedá výsledku, ktorú súd zistil z internetovej kalkulačky, k tomuto tvrdeniu žalobca uviedol, že orientačný prepočet nemožno brať do úvahy ako hodnoverný dôkaz. Ide iba o orientačnú pomôcku, v zmluve o úvere je uvedená správna hodnota RPMN 18,66 %, je vyčíslená bankovým informačným systémom pri zohľadnení všetkých potrebných premenných pre jej výpočet.

Čo sa týka „rozpočtu“ splátky, uviedol, že súd taktiež nepostupoval správne vo vzťahu k tvrdenej nesprávnosti súdu prvej inštancie. Poukázal opäť na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-42/15, podľa ktorého nie je nevyhnutné aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy splátok. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný v 3. rade, uviedol, že dôvody odvolania žalobcu nie sú skutkovo a právne dôvodné.

5. Žalovaný v 3. rade v odvolaní voči výroku o nároku na náhradu trov konania uviedol, že sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku. Poukázal na to, že dedičské konanie po pôvodnom spoludlžníkovi H. R., ktorý zomrel XX.XX.XXXX, bolo ukončené vydaním osvedčenia o dedičstve Okresného súdu Vranov nad Topľou pod sp.zn. 5D/240/2010 z 11.05.2011, ktoré nadobudlo účinky právoplatného uznesenia dňa 27.05.2011. Dedičia sa medzi sebou vysporiadali dohodou, na základe ktorej hnuťelnosti so zostatkom 1.393,78 eura, nehnuteľnosť vo všeobecnej hodnote 15.000,- eur nadobudli žalovaná v 1. rade T. R., pôvodne žalovaný v 2. rade H. R., žalovaný v 3. rade E. R. a C. M., rod. R., každý z nich v rozsahu 1 v pomere k spoluvlastníckym podielom poručiteľa, bez povinnosti výplaty voči ustupujúcej dedičke N. Q., rod. R.. Žalovaný v 3. rade poukázal na ustanovenie § 511 Občianskeho zákonníka, na to, že zodpovednosť viacerých dedičov za poručiťelovi dlhy nie je solidárna, každý dedič je povinný vyrovnať každý z dlhov poručiťel'a v takom pomere, v akom sa podieľal na celom dedičstve. Výnimkou sú iba prípady, keď sa dedičia dohodnú so súhlasom veriteľa na inej zodpovednosti, k čomu však v prejednávanej veci v dedičskom konaní po právnom predchodcovi žalovaných nedošlo. Nakoľko ku dňu smrti poručiťel'a pôvodného dlžníka H. R. výška dlhu dosahovala 3.648,97 eura, polovica z tohto dlhu bola 1.824,48 eura a patrila z titulu vyporiadania zaniknutého BSM smrťou poručiťel'a manželke poručiťel'a T. R. - žalovanej v 1. rade a za zostávajúci dlh vo výške 1.824,48 eura zodpovedali dedičia poručiťel'a každý v rozsahu 1, čo predstavuje 456,12 eura. Pokiaľ si žalobca v konaní uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 6.829,59 eura, na úhrade ktorej sa mal žalovaný v 3. rade podieľať do výšky 456,12 eura, úspech žalovaného v 3. rade tak dosahuje 93 %, žalobca bol úspešný v rozsahu 7 %, žalovanému v 3. rade tak prináleží po pomernom rozdelení náhrada trov prvoinštančného konania vo výške 86 %. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výroku o nároku na náhradu trov konania zmenil a priznal žalovanému v 3. rade voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 86 % a aby mu priznal aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 3. rade uviedol, že výrok o trovách je nesprávny ale nie z dôvodu, že súd priznal žalobcovi 6 %, ale z toho dôvodu, že mu nepriznal nárok na 94 %. Okrem toho je výpočet žalovaného v 3. rade aj nesprávny preto, že úver nie je možné posudzovať ako bezúročný, čo žalobca vo svojom odvolaní zdôvodnil.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolania (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenými osobami (§ 359 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z dôvodov uvedených v odvolaniach, ako aj konanie rozhodnutia súdu prvej inštancie predchádzajúce, v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), vychádzajúc z toho, že nariadenie pojednávania vo veci nevyžadovala potreba zopakovania ani doplnenia dokazovania, ani dôležitý verejný záujem.

Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaných odvolaní do tej miery, že nebol oprávnený preskúmať rozsudok z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne do uplynutia odvolacej lehoty uvedené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 26.05.2021 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že dôvodným bolo len odvolanie žalovaného v 3. rade.

8. Odvolacia argumentácia žalobcu bola založená na tvrdení o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie a nesprávnosti skutkového zistenia pokiaľ mal súd za to, že úver poskytnutý žalobcom je bezúročným a bezpoplatkovým, čo má zodpovedať odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

Žalobca pri takto tvrdených dôvodoch nesprávnosti mal za to, že súd prvej inštancie pochybil, keď pri posudzovaní náležitostí zmluvy vyžadovaných zákonom vo vzťahu k tvrdeniu o absencii priemernej RPMN a toho ako má byť údaj o splátkach úveru uvedený, nevzal zreteľ na Smernicu 2008/48/ES a na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-42/15.

9. Zo spisu vyplýva, že predmetom konania bol nárok uplatnený žalobcom zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej 12.02.2010. Vzhľadom na tento dátum vzniku zmluvy bolo potrebné existenciu zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy posúdiť podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k dátumu vzniku zmluvy. Zákonom č. 258/2001 Z.z., ako vyplýva z prílohy č. 3 k tomuto zákonu, bola do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaná smernica Rady 87/102 EHS z 22.12.1986. Predmetná smernica, na rozdiel od smernice 2008/48/ES, na ktorú poukazoval v odvolaní žalobca, nebola harmonizačnou, v jej článku 15 bolo výslovne uvedené, že nezamedzuje členským štátom, aby udržiavali a prijímali prísnejšie ustanovenia k ochrane spotrebiteľov konzistentne s ich záväzkami, ktoré vyplývajú zo zmluvy.

10. Zo zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu vzniku zmluvy vyplýva, že Slovenská republika prijala prísnejšie opatrenia keď medzi náležitosti zmluvy, v dôsledku absencie ktorých je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, zaradila v § 4 ods. 2 v písm. k), i) údaj o priemernej hodnote RPMN a údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

11. Nezodpovedá síce realite konštatovanie súdu prvej inštancie o tom, že zmluva, nároky z ktorej boli predmetom konania, neobsahuje údaj o priemernej RPMN, tento údaj je uvedený - 14,74 %, čím dôvod bezúročnosti úveru z dôvodu tvrdenej absencie údajov podľa § 4 ods. 2 písm. k) zákona č. 258/2001 Z.z. nebol daný, neznamená to však, že nebol daný iný dôvod bezúročnosti a to pre nesprávnosť vyplývajúcu z požiadavky, ktorú zákonodarca zakotvil v § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z.

Žalobca (a rovnako aj súd prvej inštancie - v bodoch 49 - 62 rozsudku) nesprávne k tejto problematike poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-42/15, z ktorého vyplýva, s odkazom na článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48/ES, že zmluva musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa (bod 47). Ako už bolo uvedené, harmonizačnou smernicou je Smernica 2008/48/ES, ktorá bola do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaná zákonom č. 129/2010 Z.z., ktorý sa na prejednávanej veci neviahol. Ak žalobca (aj súd prvej inštancie) poukazoval na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-42/15 vychádzajúci zo Smernice 2008/48/ES, išlo o argument nesprávny, keďže rozsudok sa netýkal výkladu smernice, ktorá bola transponovaná zákonom č. 258/2001 Z.z.

12. Otázka členenia splátok spotrebiteľského úveru bola po prvýkrát upravená v ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z., podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úroku a iných poplatkov; ak je to možné treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov ak veriteľ chce túto možnosť využiť. Vyjadrením slov „sumu, počet a termíny splátky istiny, úroku a iných poplatkov“ mal zákonodarca jednoznačne na mysli rozčlenenie jednotlivých položiek, čo vyplýva z jazykového výkladu zákona. Povinnosť rozčlenenia jednotlivých platieb je podporená tiež vetou za bodkočiarkou kde zákonodarca uviedol dodatočnú povinnosť pre veriteľa to povinnosť uviesť aj súčet týchto platieb ak je to možné. Ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. bolo následne novelizované zákonom č. 568/2007 Z.z. a to tak, že predmetná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa presunula z písmena a) do písmena i) pričom platilo, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úroku a iných poplatkov. Uvedenou novelizáciou zákona sa neupustilo od požiadavky členenia splátok spotrebiteľského úveru, vypustila sa len požiadavka na uvedenie súčtu týchto platieb.

13. V prejednávanej veci zmluva, náležitosti, ktorej bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 258/2001 Z.z. neobsahovala zákonom vyžadovanú náležitosť v zmysle špecifikácie jednotlivých splátok úveru ako bolo vyžadované § 4 ods. 2 písm. i), úver bol preto bezúročný a bezpoplatkový.

14. Žalobca namietal nesprávnosť rozhodnutia aj v tej časti, pokiaľ mal súd prvej inštancie za to, že dôvod bezúročnosti úveru vyplýva aj z § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 258/2001 Z.z., RPMN 18,66 % je podľa žalobcu správne uvedená, vychádzajúca z bankového informačného systému.

Zmyslom RPMN je umožniť spotrebiteľovi porovnať ceny ponúkaných spotrebiteľských úverov s rozdielnou konštrukciou úrokovej sadzby, poplatkov, času do kedy má byť úver splatený. RPMN tak predstavuje na ročnej báze vypočítanú hodnotu všetkých nákladov spojených s úverom, ide teda o výpočet časovej hodnoty budúcich finančných tokov. Je tak zrejmé, že ak je v zmluve uvedená nižšia RPMN ako má byť, ide o údaj v neprospech spotrebiteľa, zavádzajúco ovplyvňujúci jeho rozhodnutie vstúpiť do záväzkového vzťahu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd prvej inštancie mal za to, že správne mala byť uvedená RPMN v nižšej hodnote, 18,45 %, uvedená bola 18,66 %, čo zjavne nie je v neprospech spotrebiteľa z hľadiska jeho posúdenia výhodnosti úveru a preto záver o bezúročnosti vychádzajúci zo zmyslu uvedenia RPMN by bol otáznym vo vzťahu k naplneniu dôvodu bezúročnosti práve pre neuvedenie RPMN vyžadovaného § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 258/2001 Z.z.

Žalobca však opomenul, že obsahom § 4 ods. 2 písm. j) je aj požiadavka na uvedenie celkových nákladov spotrebiteľa. Pre tento údaj z hľadiska dôsledku o správnosti jeho uvedenia platí to isté ako pre hodnotu RPMN z hľadiska rozhodnutia a posúdenia spotrebiteľa o výhodnosti úveru. Súd prvej inštancie správne uviedol, že celkové náklady spojené s úverom predstavovali 4.553,28 eura (bod 68), v zmluve je však uvedená čiastka celkových nákladov 4.408,92 eura, t.j. nesprávne, zavádzajúco, v neprospech spotrebiteľa, čoho dôsledkom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

15. Ak bol teda žalobou na základe zmluvy poskytnutý úver 7.500,- eur a na jeho úhradu bola zaplatená čiastka 10.813,03 eura, čo žalobca nepoprel, znamená to, že nárok uplatnený žalobou nebol dôvodný. Ak súd prvej inštancie žalobu zamietol, je jeho rozhodnutie vo výroku o zamietnutí žaloby správne. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. Žalovaný v 3. rade podal odvolanie voči výroku o nároku na náhradu trov konania, podľa ktorého má mať žalobca vo vzťahu k nemu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 6 % s argumentom, že jeho účasť na žalovanej strane sporu bola len dôsledkom jeho zodpovednosti dediča, za pôvodného dlžníka zo zmluvy H. R., nar. XX.XX.XXXX, ktorý XX.XX.XXXX zomrel, t.j. nie žalobca má mať nárok na náhradu trov voči nemu, ale má to byť opačne. Podľa žalovaného v 3. rade je daná existencia odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

17. Z listín zo spisu vyplýva, že žalovaný v 3. rade je jedným z dedičov, ktorí sa v dedičskom konaní po H. R., zomretom XX.XX.XXXX, vysporiadali dohodou tak, že hnutel'nosti v hodnote 1.393,78 eura a nehnuteľnosti v hodnote 15.000,- eur nadobudli v rozsahu 1 a ku dňu smrti H. R. bola na úhradu úveru 7.500,- eur poukázaná čiastka 3.851,03 eura, dlh z bezúročného úveru predstavovala 3.648,97 eura. Jedným z dedičov po poručiteľovi bola žalovaná v 1. rade T. R., manželka poručiteľa, ktorej vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva manželov pripadla polovica z dlhu 1.824,48 eura, vo vzťahu k druhej polovici dlžnej čiastky bola zodpovednosť každého z dedičov v rozsahu 1, čo znamená, že na základe § 470 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka povinnosť žalovaného v 3. rade za úhradu dlhu bola obmedzená na čiastku rovnajúcu sa 1 z polovice dlhu, čo predstavuje 456,12 eura.

Ak sa žalobca žalobou domáha zaplata sumy istiny 6.829,59 eura pričom úver poskytnutý žalobcom vo výške 7.500,- eur bol bezúročný a bezpoplatkový a na jeho úhradu do podania žaloby bola zaplatená čiastka 3.851,03 eura, neuhradenou sumou istiny úveru bola čiastka 3.648,97 eura. Vo vzťahu k žalovanému v 3. rade ako dedičovi mohol žalobca uplatniť na neho pripadajúci podiel 456,12 eura, ktorý bol v priebehu konania, t.j. až po podaní žaloby, zaplatený. Úspech žalobcu bol tak 6,67 %, neúspech 93,33 %, čo znamená, že nie žalobca má voči žalovanému v 3. rade nárok na náhradu trov konania, ale žalovaný v 3. rade voči žalobcovi a to v rozsahu 86,66 % (93,33 - 6,67). Žalovaný v 3. rade mal za správny rozsah svojho nároku na náhradu trov prvoinštančného konania, rozsah 86 %, preto odvolací súd vychádzal so žalovaným v 3. rade kvantifikovaného (uplatneného) nároku na náhradu trov prvoinštančného konania a rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania len vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 3. rade (žalovaná v 1. rade sa neodvolala) podľa § 388 CSP zmenil ako je uvedené vo výroku rozsudku. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania vychádzal z § 396 ods. 1, rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP.

18. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný v 3. rade. Preto mu odvolací súd na základe § 396 ods. 1, podľa § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, t.j. v rozsahu 100 %.

19. O výške trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.